

CALLIOPE

LIFE17 NAT/IT/000565 CALLIOPE

ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΑΜΜΟΛΟΦΩΝ, ΥΠΟΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΑΜΜΩΔΕΙΣ
ΟΧΘΕΣ, ΘΑΛΑΣΣΙΟΙ ΥΦΑΛΟΙ: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΕΙΛΩΝ

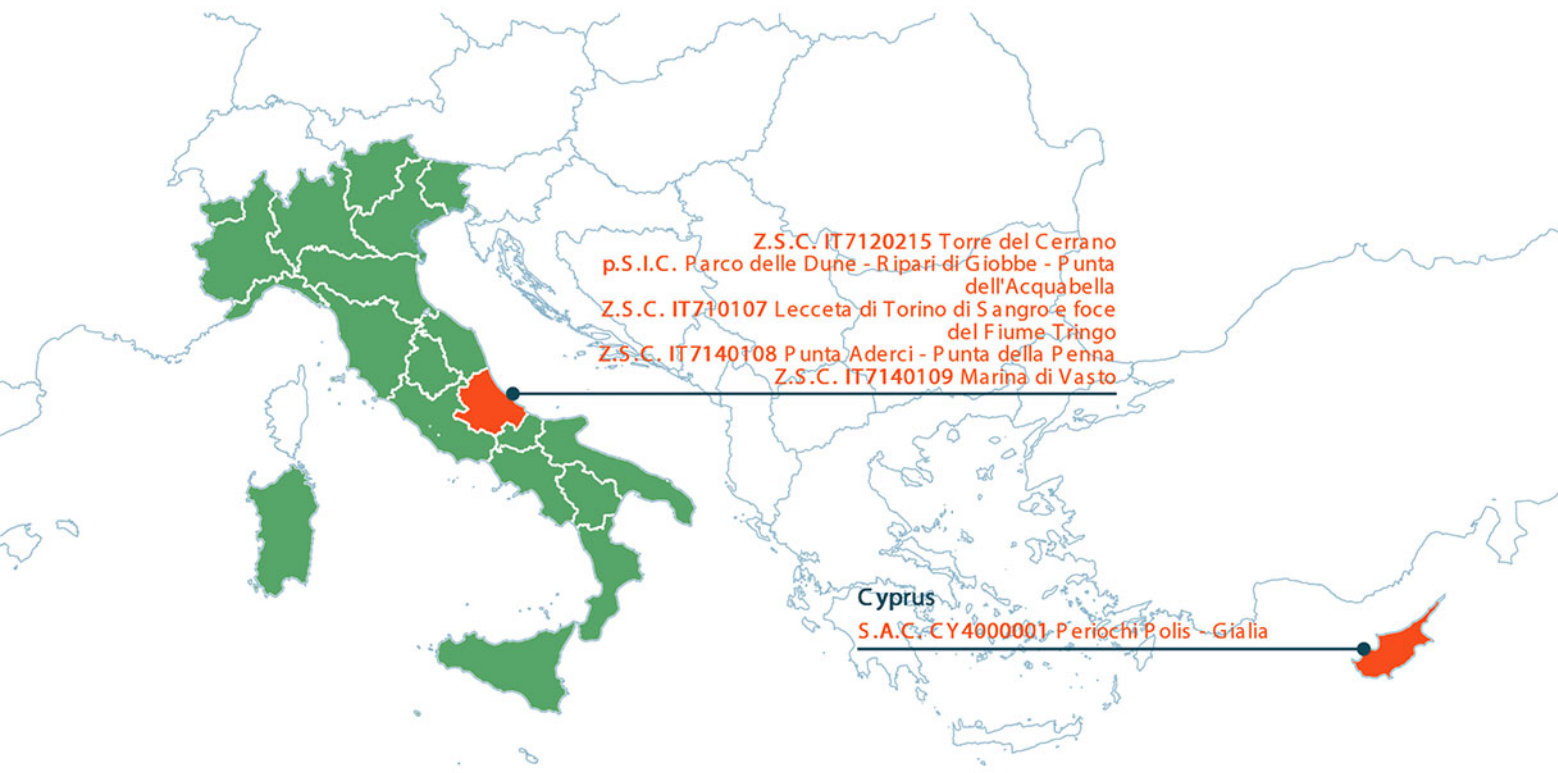
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

Οι δραστηριότητες του έργου πραγματοποιούνται σε περιοχές που εντάσσονται στο Ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000, στην Ιταλία και στην Κύπρο.

Το έργο υλοποιείται σε δύο περιοχές-στόχους και εκτιμάται ότι επηρεάζει συνολική επιφάνεια σχεδόν 6.000 εκταρίων, κατά μήκος της ιταλικής ακτής της περιφέρειας του Αμπρούτσο και στη βορειοδυτική ακτή της Κύπρου

Το έργο LIFE17 NAT/IT/000565 CALLIOPE στοχεύει αφενός στη διατήρηση των ευάλωτων παράκτιων θινών και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και αφετέρου στον μετριασμό των επιπτώσεων που προκαλούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες που οδηγούν σε αλλοίωση των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων και αποτελούν πίεση/απειλή για την επιβίωση της ιθαγενούς βιοποικιλότητας.

Ειδικότερα, οι δραστηριότητες του έργου αποσκοπούν:

- στη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων μέσω της εφαρμογής του δικτύου Natura 2000 τόσο στην ξηρά όσο και στη θάλασσα
- στην προστασία των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων μέσω συγκεκριμένων δράσεων διατήρησης
- στη συμμετοχή των πολιτών και των ενδιαφερόμενων φορέων στην προστασία του περιβάλλοντος για την ενημέρωσή τους σε θέματα που αφορούν τον τόπο τους και ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σε θέματα περιβάλλοντος

Ειδική Ζώνη Διατήρησης CY400001 Περιοχή Πόλις – Γιαλιά, Κύπρος

Η περιοχή εκτείνεται από την Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς και την κοινότητα Αργάκας μέχρι τον ευκαλυπτώνα στην Πόλη Χρυσοχούς. Το παραλιακό μέτωπο είναι κυρίως γυμνή άμμος, που παρέχει στη χελώνα *Caretta caretta* χώρο για φωλεοποίηση και ωοτοκία. Κατά μήκος της ακτής δημιουργείται ένα σχετικά συνεχές σύστημα αμμοθινικών κοινοτήτων. Στις αμμοθίνες εντοπίζονται σημαντικοί οικότοποι με αμμόφιλη βλάστηση και σπάνια, ενδημικά και προστατευόμενα είδη χλωρίδας όπως τα είδη που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου, *Ipomoea imperati* (Κινδυνεύον είδος), *Anthemis tomentosa* (Κινδυνεύον είδος), το κρίνο του γιαλού *Pancratium maritimum* (Εγγύς κινδυνεύον) και το ενδημικό *Maresia nana* var. *glabra* (Κρισίμως κινδυνεύον taxon).

Το θαλάσσιο τμήμα έχει επίσης αμμώδες υπόστρωμα και καλύπτεται από εκτεταμένα λιβάδια με τα αγγειόσπερμα *Posidonia oceanica* και *Cymodosa nodosa*, τα οποία φιλοξενούν σημαντικό αριθμό νεαρών αλλά και ενήλικων ατόμων τόσο της χελώνας *Caretta caretta* όσο και της Πράσινης χελώνας (*Chelonia mydas*, Κινδυνεύον είδος), τα οποία κολυμπούν και τρέφονται με τα αγγειόσπερμα και τα ασπόνδυλα που βρίσκουν καταφύγιο στα λιβάδια.

Το έργο LIFE CALLIOPE στην Κύπρο, αποσκοπεί στην αντιμετώπιση ανθρώπινων δραστηριοτήτων που αλλοιώνουν το φυσικό οικοσύστημα, την καταπολέμηση ξενικών ειδών που υπάρχουν στην περιοχή, την αποκατάσταση και ενίσχυση των οικοτόπων αλλά και την αποκατάσταση και ενίσχυση των υποπληθυσμών σημαντικών αμμόφιλων ειδών, μέσα από συγκεκριμένες δράσεις.

Δράσεις που έγιναν στην περιοχή μελέτης

Στο πλαίσιο του έργου πραγματοποιήθηκαν συγκεκριμένες δράσεις στην περιοχή μελέτης.

Οι δράσεις για τη διατήρηση και αποκατάσταση ή ενίσχυση των οικοτόπων σχετίζονται με:

- Την απομάκρυνση του ξενικού εισβλητικού είδους ακακίας (*Acacia saligna*) από την παραλία.
- Τη δημιουργία ξύλινων διαδρόμων για τη μείωση του ποδοπατήματος των σημαντικών αμμόφιλων ειδών της φυσικής βλάστησης.
- Την εγκατάσταση χαμηλής περίφραξης σε συγκεκριμένες θέσεις για αποτροπή εισόδου τροχοφόρων στην παραλία και περιορισμό του ποδοπατήματος.
- Τη δημιουργία ανεμοφρακτών για τη σταθεροποίηση των αμμοθινών.
- Τη συλλογή σπερμάτων και τη διασπορά τους ή την παραγωγή φυταρίων και την επακόλουθη φύτευσή τους σε θέσεις με υποβαθμισμένους οικοτόπους με σκοπό την ενίσχυση της συνέχειας των οικοτόπων αυτών κατά μήκος της ακτής και τη μελλοντική σταθεροποίηση του εδάφους.

Οι δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για τη σημασία του αμμοθινικού οικοσυστήματος περιλαμβάνουν:

- Την ετοιμασία ντοκιμαντέρ για την περιοχή μελέτης και τη σημασία προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.
- Την πραγματοποίηση επισκέψεων στην περιοχή μελέτης με τη συμμετοχή ντόπιων και τουριστών για την ενημέρωσή τους σχετικά με τη σημασία του αμμοθινικού οικοσυστήματος.
- Τη διάχυση πληροφορίας για τις δράσεις του έργου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Την παραγωγή έντυπου υλικού για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα περιβάλλοντος.

Το σημαντικό φυτό *Maresia nana* var. *glabra*

Το φυτό που ήταν προηγουμένως γνωστό με το όνομα *Malcolmia nana* var. *glabra* είναι μονοετής πόα, ενδημική στην Κύπρο (δηλαδή υπάρχει μόνο στην Κύπρο και πουθενά αλλού στον κόσμο). Είναι ιδιαίτερα σημαντική η προστασία και διατήρησή του καθώς η εξάπλωσή του περιορίζεται σε μια θέση στην περιοχή του δικτύου Natura 2000 «Περιοχή Πόλις – Γιαλιά» και μετά την αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησής του, χαρακτηρίστηκε ως «Κρυσίμως Κινδυνεύον», με βάση τα κριτήρια της IUCN. Περιλαμβάνεται επίσης στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου.

Το ξενικό είδος *Acacia saligna* (ακακία) απειλεί την παρουσία του φυτού και παράλληλα με την απομάκρυνσή της, λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης και ενίσχυσης του πληθυσμού της *M. nana*. Στη διάρκεια του έργου, έγινε συλλογή σπερμάτων του φυτού για την πραγματοποίηση πειραμάτων φύτευσης στο εργαστήριο και ετοιμασία πρωτοκόλλου φύτευσης. Τα αρτίβλαστα που προέκυψαν από τα πειράματα φύτευσης μεταφέρθηκαν και φυτεύτηκαν σε θέση κοντά στον υφιστάμενο πληθυσμό στην παραλία.

Photo credits:

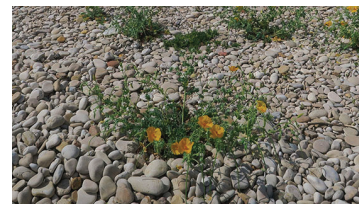
#1. @Charalambos S. Christodoulou, retrieved from <https://www.flora-of-cyprus.eu/>, #2-4. @Iro Kouzali, #5. @ Marios Andreou

Στην Ιταλία

ZSC IT7140107 Lecceta di Torino di Sangro και εκβολές του ποταμού Sangro

Η τοποθεσία έχει παραλίες με βότσαλο κοντά στις εκβολές του ποταμού Sangro, όπου, κατά μήκος των όχθων, υπάρχουν μεγάλες λωρίδες από καλάμια με ένα εκτεταμένο δάσος από ιτιές και λεύκες. Το έργο LIFE CALLIOPE στοχεύει στην εκ νέου ανάπτυξη του μονοπατιού της φύσης που ξεκινά από τη βοτσαλωτή παραλία και εκτείνεται κατά μήκος του τελευταίου τμήματος του ποταμού.

ZSC IT7140109 Marina di Vasto

Αντιπροσωπεύει ένα από τα καλύτερα διατηρημένα περιβάλλοντα αμμόλοφων στην ακτή και είναι επίσης ενδιαφέρον για τη σημαντική ανάπτυξη υγρών λιβαδιών και για την παρουσία της λιμνοχελώνας *Emys orbicularis*.

Ortona Dunes Park

Η περιοχή έχει νεοσχηματισμένα περιβάλλοντα με αμμόλοφους, αντιπροσωπεύει μια τοποθεσία φωλεοποίησης του *Charadrius alexandrinus*, πολύ σημαντική από άποψη έκτασης και αριθμού φωλιών και χάρη στο LIFE CALLIOPE έχει γίνει περιοχή του δικτύου Natura 2000.

MPA Torre del Cerrano (ZSC IT7120215)

Ο Torre Cerrano είναι ένας από τους αρχαίους παραθαλάσσιους πύργους του Βασιλείου της Νάπολης. Βρίσκεται κατά μήκος της ακτής της Αδριατικής, σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από αμμόλοφους και ψαμμόφιλη βλάστηση.

Για αυτές τις τρεις τοποθεσίες, το έργο LIFE CALLIOPE σκοπεύει να βελτιώσει την κατάσταση διατήρησης των αμμόλοφων κατά μήκος της ακτής, ειδικά με την επαναφύτευση αμμόφιλων ιθαγενών ειδών.

Στην Ιταλία

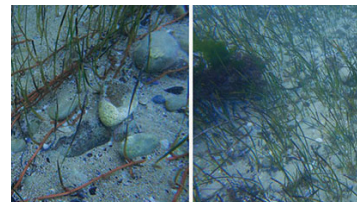
Το έργο LIFE CALLIOPE έχει ως ειδικό στόχο την εφαρμογή των προνοιών και Οδηγιών του δικτύου Natura 2000 στη θάλασσα με τη δημιουργία ολοκληρωμένων χερσαίων-θαλάσσιων περιοχών κοινοτικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης (ΟΔΠΖ), που εισήχθη στο ευρωπαϊκό πλαίσιο από την «Σύσταση σχετικά με την εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών στην Ευρώπη (2002/413/EK)».

Στην περιοχή μελέτης απαντούν οι ακόλουθοι οικοτόποι:

1110: Αμμώδεις όχθες μόνιμα βυθισμένες στο νερό, το βάθος του οποίου σπάνια υπερβαίνει το βάθος των 11 m και οι οποίες δεν έχουν βλάστηση ή έχουν αραιή βλάστηση. Το κύριο φανερόγαμο είναι η *Cymodocea nodosa*.

1160: Μεσαίου μεγέθους κολπίσκοι, που βρίσκονται σε εσοχές στην ακτή προφυλαγμένες από τα κύματα. Το περιβάλλον χαρακτηρίζεται από ένα σύνθετο μωσαϊκό βενθικών κοινοτήτων με υψηλή θαλάσσια βιοποικιλότητα. Το είδος αναφοράς, που υπάρχει μόνο στην τοποθεσία Punta Aderci, είναι το θαλάσσιο αγγειόσπερμο *Zostera noltii*.

1170: Οι ύφαλοι μπορεί να είναι γυμνοί ή να έχουν οργανογενείς συσσωρεύσεις και κοραλλογενείς σχηματισμούς στους οποίους είναι καταναμημένες κοινότητες σκληρού υποστρώματος, συμπεριλαμβανομένων των δίθυρων ειδών *Lithophaga lithophaga* και *Pholas dactylus*.

